

Rekonstrukce nádrží vedle výtažníku u hráze rybníka Datlík

Prausová Romana

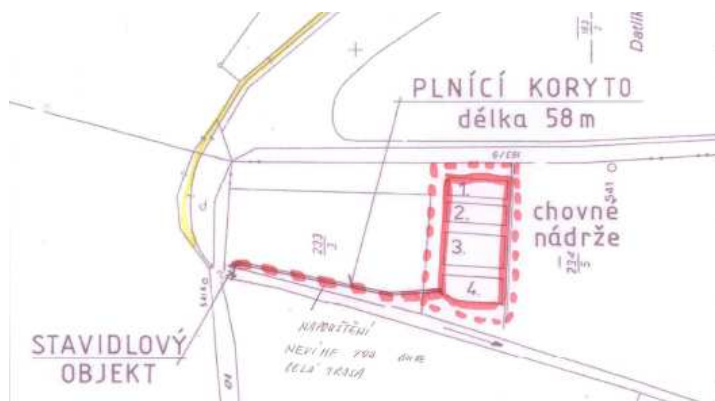
V přírodní památce Roudnička a Datlík se v prostoru mezi hrází rybníka Datlík a soustavou bezkolencových a slatinných luk vyskytuje výtažník a 4 chovné nádrže. Čtyři obdélníkové nádrže nejsou v současné době využívány k chovu ryb. Vlastník pozemku, na němž se tyto nádrže vyskytují, má záměr rekonstruovat nádrže a využít je znovu k chovu ryb.

V jarních měsících 2014 byla lokalita posouzena z botanického a zoologického hlediska za účelem zjištění přítomnosti zvláště chráněných a ohrožených druhů organismů a navržení způsobu rekonstrukce 4 chovných nádrží.

Ze srovnání floristického průzkumu lokality v roce 2006 a aktuálního průzkumu z roku 2014 (tab. 1) vyplynulo, že absence trvalé vodní hladiny vedla k ústupu vodních makrofyt, ale též konkurenčně slabých druhů cévnatých rostlin. Naopak se výrazně zvýšilo zastoupení vysokých a širokolistých bylin a trav. Pokud nenastane obnova trvalé vodní plochy, pak tento vývoj bude nadále pokračovat ve prospěch širokolistých bylin (pcháče, miříkovité rostliny, orobince apod.) a náletových dřevin (olše, vrby apod.).

Aktuální průzkum nepotvrdil výskyt okřehku trojbrázdého (*Lemna trisulca*), rdestu Berchtoldova (*P. berchtoldii*), bublinatky jižní (*Utricularia australis*), šípky stělovité (*Sagittaria sagittifolia*), atd. Chybějí též rostliny obnažených den až zasolených stanovišť (bezosečka štětinovitá – *Isolepis setacea*, sítina alpská – *Juncus alpino-articulatus*, jetel jahodnatý – *Trifolium fragiferum*). Naopak vyšší pokryvnosti dosáhla ohrožená tajnička rýžovitá (*Leersia oryzoides*), viz obr. 2. Z výsledků botanického průzkumu vyplynulo zajistit 2 zásadní podmínky při plánované rekonstrukci: 1) zachovat část porostu tajničky rýžovité (*Leersia oryzoides*) v nádržích 2,3,4 a část porostu přenést do rákosiny u výtažníku, 2) ponechat část sedimentu v každé nádrži z důvodu obnovení vegetace (významných druhů vodních a mokřadních rostlin).

Při odtěžování stávající vegetace a sedimentu je nutné, aby v nádržích 2,3,4 byly ponechány části porostu tajničky rýžovité, a to cca 1 m² v každé nádrži (nejlépe u jejího okraje). Dále cca 2 m² porostu tajničky rýžovité odejmout z výše citovaných tůň i s podzemními orgány a přemístit do litorálu stávajícího výtažníku (buď v kontaktu s vodou nebo v návaznosti na rákosinu). Podmínkou úspěšného růstu druhu je vysoká hladina podzemní vody. Při shrnování sedimentu nelze odvézt veškerou hmotu pryč z lokality, ale je potřeba, aby část vrstvy (cca 0,75 m³) byla rozhrnuta po upraveném dnu ve všech vodních nádržích. Bude tak zvýšena pravděpodobnost obnovy vzácných druhů vodních rostlin a druhů obnažených ploch. Následná péče by měla směřovat k tomu, aby se v nádržích výrazně nezvyšovala trofie, aby se zvýšila druhová diverzita lokalit správným směrem.

Obr. 1 Lokalizace chovných nádrží 1-4

Latinské jméno	Vyhl.	Červ. sezn. ČR	Červ. sezn. VČ	Prausová 2006	Prausová 2014				
					rybníček 1	rybníček 2	rybníček 3	rybníček 4	prostor mezi rybníčky
Lotus uliginosus									*
Lycopus europaeus							*		
Lysimachia nummularia				*					*
Lythrum salicaria				*		*	*	*	
Myosoton aquaticum									*
Persicaria hydropiper						*			
Phalaris arundinacea					*				
Phragmites australis				*					*
Plantago lanceolata									*
Poa palustris				*	*	*		*	
Poa trivialis				*	*	*	*	*	*
Populus tremula				*				*	*
Potamogeton berchtoldii				*					
Potentilla reptans				*					*
Quercus robur									*
Ranunculus repens				*					*
Rosa sp.									*
Rumex hydrolapathum				*					
Rumex obtusifolius									*
Sagittaria sagittifolia				*					
Scirpus sylvaticus				*					*
Scrophularia nodosa									*
Scutellaria galericulata				*				*	*
Securigera varia				*					*
Selinum carvifolia				*					
Sparganium erectum				*		*		*	
Stachys palustris						*			
Symphytum officinale									*
Taraxacum sect. Ruderalia									*
Trifolium fragiferum		C3	C3	*					
Trifolium pratense									*
Typha angustifolia						*			
Typha latifolia				*		*			
Ulmus minor		C4a	C3						*
Urtica dioica				*	*		*		*
Utricularia australis				*					
Valeriana officinalis									*
Vicia cracca									*

Vyhláška ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992 Sb.

§1- druh kriticky ohrožený, §2 druh silně ohrožený, §3 - druh ohrožený

Černý a červený seznam cévnatých rostlin ČR (Grulich 2012)

C1 - taxon kriticky ohrož., C2 - taxon silně ohrož., C3 – taxon ohrož.,

C4 – vzácnější taxon vyžadující další pozornost (C4a - méně ohrož.)

Přehled vyhynulých, nezvěstných a ohrož. taxonů cévn. rostlin na území VČ (Faltys 1995)

C1 - taxon kriticky ohrož., C2 - taxon silně ohrož., C3 – taxon ohrož., C4a – vzácnější taxon vyžadující další pozornost (taxon potenc. ohrož. nebo vzácný, sledovaný)

Tab. 1 Soupis nalezených taxonů cévnatých rostlin v letech 2006, 2013

Obr. 2 Výskyt tajničky rýžovité (*Leersia oryzoides*) ve 4. nádrži, foto: R. Prausová, 2014

Vypracováno dne 28.6. 2014